

KOUVOLAN SANOMAT

Kouvola

P1

30.808 LT
25.01.1983 d

Sita

SANOMALEHTIEN
KÄSIKIRJASTO OY

Pariisi—Tampere:

Nuori taide tuli toistamiseen

Ei ole kulunut kuin runsas vuosi, kun 11. Pariisin nuorten biennaali oli esillä Sara Hildenin taidemuseossa Tampereella, ja nyt siellä on jo nähtävänä 12. biennaali — tai tarkasti sanoen valikoima siitä.

Tiiviin tahdin syynä on suomalaisten riipeys. He ovat päässeet valikoimaan syksyllä Pariisissa olleesta näyttelystä kiertokokoelman ensimmäisinä, joten nuori ajankohtainen taide tuo viestinsä nopeasti kansainväliseltä areenalta meille.

Tilanne tarkoittanee myös sitä, että Pariisin nuorten biennaali tuotetaan vastedeskin Tampereelle kahden vuoden välein. Positiivista on tietysti se, että näin saadaan yksi järjestelmällinen kontakti aktueeliin kansainväliseen taidetapahtumaan. Kielteisenä seikkana saattaa myöhemmin ilmetä se yksipuolisuus, joka Pariisin biennaalia kaikesta näennäisestä rohkeudesta huolimatta rasittaa. Euroopassa ja maailmalla on lukuisia muita tärkeitä taidetapahtumia, jotka valottavat kuvataiteen tilaa ja kehitystä ai-

Lisäksi Sara Hildenin taidemuseo ja Suomen Taiteilijaseura, jotka ovat biennaalin Suomeen tuottajat, saattavat sitoa taloudellisesti käsiään liian tiukasti tähän yhteen ainoaan toistuvaiskatselmukseen. Joka tapauksessa muutokset kansainvälisessä taiteessa ovat yleensä niin hienovaraisia, etteivät ne kahden vuoden välein kerro yleisölle juuri mitään — eikä varsinkaan nykyisen kaltaisen yleismaailmallisen kulttuurilaman aikana — vaan suurista näyttelyistä tulee helposti vain suppean ammattikunnan herkkua.

Pariisin nuorten biennaali on käytännössä vain läntisen kuvataiteen katselmus. Alkuperäisessä näyttelyssä oli kyllä lisäksi neljän itäksalaisen teoksia, joista Tampereelle on valikoitunut yksi ainoa maalaus. DDR:n mukanaolo on ymmärrettävää, sillä nuori kuvataide on tällä hetkellä todella inhimillisyyden ytimiin pureutuvaa. Se on rampaa kuin oikeastaan missään Länsi-Euroopan maassa, vaikka se soveltaakin hieman vanhahtavaa läntistä radikaalis-

Iskevän käsityksen DDR:n taiteen rohkeudesta antoi maan osasto viime kesän Venetsian biennaalissa. Se oli kokonaisuutena päällekkävin ja monessa mielessä myös vaikuttavin. Lutz Friedelin maalaus Tampereella kuvastaa samaa henkeä, mutta yksinään se ei kykene hahmotamaan yleisölle minkäänlaista laajempaa pyrkimystä.

Kun Suomessa järjestetään — nimenomaan suomalaisten aloitteesta — suuria kansainvälisen taiteen katselmuksia, aina olisi hyvä muistaa poikkeuksellinen asemamme, joka on mahdollistanut mainiot kulttuurisuhteet niin länteen kuin itään. Monet näyttelymme hankkivat materiaalin jommalta kummalta suunnalta, mutta jostakin syystä ei vertaileviin katsauksiin uskalleta ryhtyä. Suomen Taiteilijaseura tuottaa kiitettävän runsaasti itäeurooppalaisia näyttelyjä, mutta omaperäisiä rinnastuksia sekään ei rohkene toteuttaa.

Parempaan päin

kelä ja Leena Luostarinen ovat sitoutuneet maalaustapaan, joka pyrkii hävittämään aiemman maalaustaiteen ihanteet jokseenkin kaikilla, niin ilmaisun kuin tekniikan tasoilla. Valitettavasti on todettava, että niin Luostarinen kuin Mäkelä ovat jättäytyneet tämän hetken avantgardesta piiruja taakse-päin.

Sen sijaan kolmiulotteisilla keinoilla operoivat Martti Aihja ja Marja Kanervo. Molemmat ammentavat ilmaisuvoimansa selkeästä klassisuudesta, kansainvälisestä ja kansallisesta, ja molemmat kykenevät luomaan siltä pohjalta tiiviin ja omintakeisen kielen.

Eräänlaisena välittäjänä Suomen osastossa on Olli Lyytikäinen, joka on rakentanut teoksensa pikavalokuvista. Näillä kollaaseillaan Lyytikäinen liittyy aiheiden puolesta yllättävän klassisiin perinteisiin, ja toisaalta hän hyödyntää sitä puhtaasti valokuvaan tukeutuvaa linjaa, uuskäsittelyä, josta biennaalivalikoimassa on runsaasti näytteitä.